

KÜRESEL DEĞİŞİMDE COVID-19 ETKİSİ

AKTÖR VE ZON ETKİLEŞİMLERİ

İŞİĞİNDA

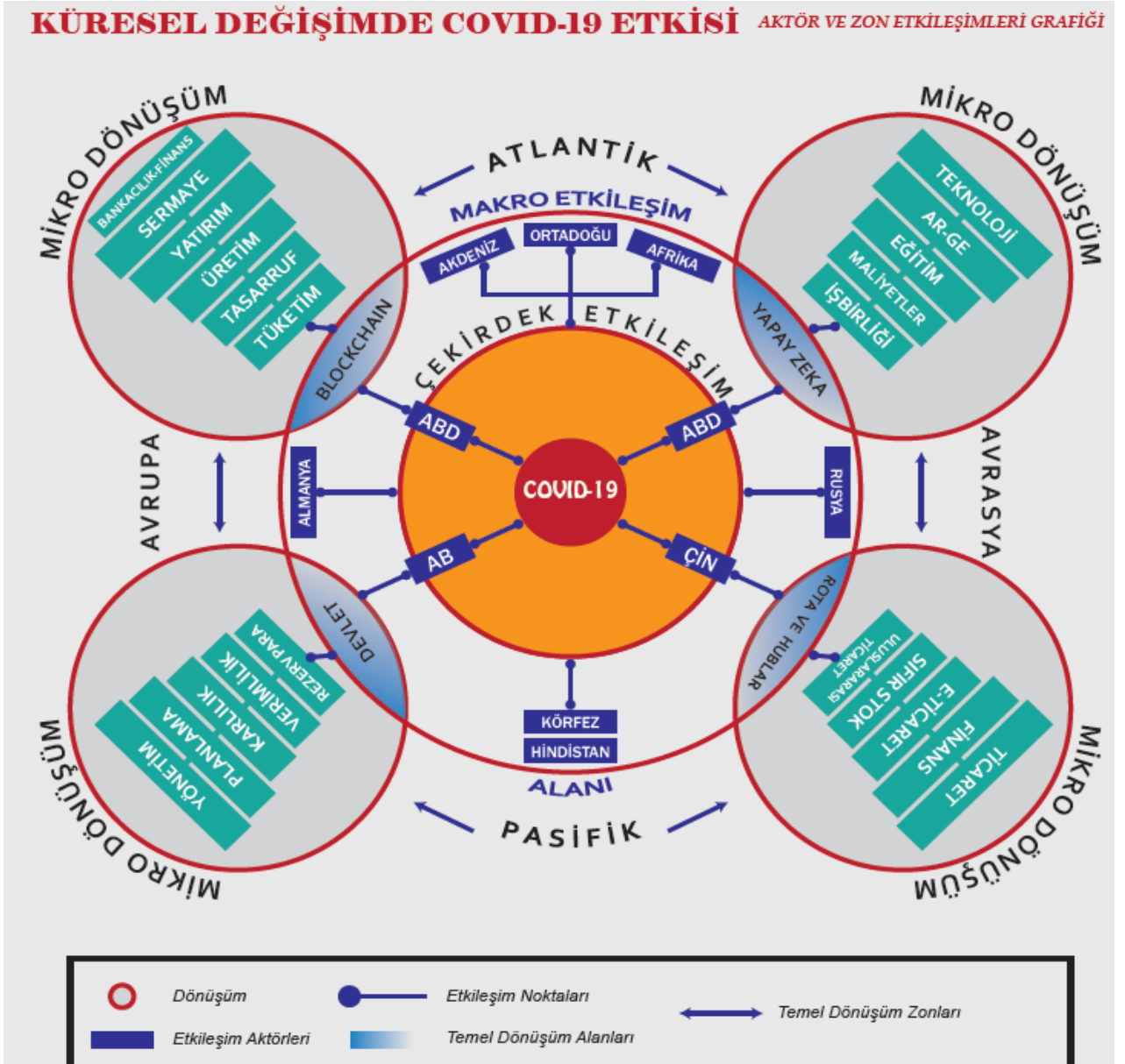
TESPİT VE ÖNGÖRÜLER

Doç. Dr. Murat KOÇ

Çağ Üniversitesi

SOBE Müdürü

KÜRESEL DEĞİŞİMDE COVID-19 ETKİSİ AKTÖR VE ZON ETKİLEŞİMLERİ GRAFİĞİ

AÇIKLAMA

Yeni ekonomik ve sosyal modellerin oluşumu ile küresel değişimde neden olacak COVID 19' a bağlı etkileşimleri anlatan infografik 6 tamamlayıcı parçadan oluşmaktadır. Bunlar;

1. **Çekirdek Etkileşim Alanı:** ABD, ÇİN ve AB
2. **Makro Etkileşim Alanı:** Rusya, Almanya, Hindistan, Körfez, Ortadoğu ve Akdeniz
3. **Mikro Dönüşüm Alanları:** Bankacılık, Finans ve Sermaye; Teknoloji; Ticaret; Yönetim
4. **Etkileşim Aktörleri:** Ülke ve bölgeler
5. **Temel Dönüşüm Alanları:** Bölgeler, Yapay Zekâ, Blockchain, Devlet, Rota ve Hublar
6. **Temel Dönüşüm Zonları:** Atlantik, Pasifik, Avrupa, Avrasya

ÖNGÖRÜLER:

- Çekirdek etkileşim alanında 3 aktörün (ABD, ÇİN ve AB) temel etkileşimleri olacaktır.
- Bu aktörler mikro dönüşüm alandaki ajanların yarattığı etkiyle temel dönüşüm alanlarında (Bölgeler, Yapay Zeka, Blockchain, Devlet, Rota ve Hublar) dönüşümler yaratacaklardır.
- Mikro dönüşüm alanında ajanlar, temel dönüşüm zonlarından (Atlantik, Pasifik, Avrupa, Avrasya) beslenerek temel etkileşim noktalarındaki temel dönüşüm alanlarını şekillendireceklerdir.

SONUÇ:

Makro etkileşim alanlarındaki aktörler (Rusya, Almanya, Hindistan, Körfez, Ortadoğu ve Akdeniz) temel dönüşüm zonlarıyla (Atlantik, Pasifik, Avrupa, Avrasya) irtibat halinde çekirdek etkileşim alanındaki aktörlerle etkileşimde (ABD, ÇİN ve AB) bulunacaklar, temel dönüşüm alanlarından (Bölgeler, Yapay Zeka, Blockchain, Devlet, Rota ve Hublar) besleneceklerdir.

BU SÜREÇTE MİLLİ SİSTEMİMİZİN İŞLEYİŞİNE DÖNÜK OLARAK;

- Devlet yönetiminde revizyonu öngören interaktif bir yönetim modeli ile; planlama, karlılık, verimlilik ve konularında milli dijital bilgi havuzundan beslenen bütüncül bir yapıya evrilmesi, Cekirdek Etkileşim Alanları ile kısa, orta ve uzun dönemde geliştirilecek arayüz konuların belirlenmesi,
- AB ile ilişkilerde yeni yapılanma ve bölgesel politikalarda HUB 'a yönelik adımlar yanı sıra savunma sanayindeki ARGE yatırımlarını savunma ve güvenlik politikalarında değişim ve dönüşümü şekillendirmek üzere Makro Etkileşim Alanındaki aktörlerle işbirliği modellerinin tanımlanması, bu bağlamda NATO, BM, IMF, G8/20 vs, politikalarındaki değişim sürecinin başlatılması,
- Sermaye alanında; yatırım, üretim, tasarruf ve tüketim modellerinin dijital paraya geçiş süreci ile birlikte yeniden şekillendirilmesi ve gerekli milli alt yapının hazırlanması yönünde Mikro Dönüşüm Alanlarının bir bütün olarak ele alınması, milli ticaret alanında finansa erişim, e ticaret ve sıfır stokla birlikte uluslararası ticarete engel oluşturabilecek tüm engellere dönük proaktif önlemlerin alınması,
- Milli dijital veri bankasının kamu ve özel kuruluşlarla entegre edilmesi, tüm çalışma sahalarında bilim ve danışma kurullarının oluşturulması, yüksek teknoloji için milli politikaların geliştirilmesi için Etkileşim Aktörleri'nin aktör ve zon etkileşimlerine uygun olarak takip edilmesi, aksiyon planlarının buna göre şekillendirilmesi,
- Bankacılık sisteminin revize edilerek; güvenilir rezerv para, etkili finans sistemi ve büyüme yanında istikrar yanında Temel Dönüşüm Alanlarına yatırım yapılması,
- Dışa bağımlılıktan kurtulmak için tarım, hayvancılık, maden konusunda ve teknolojiye, eğitim ve maliyetlerin düşürülmesi ile işbirliği alanlarındaki gelişimle sanayide yerli üretime yönelmesi, Temel Dönüşüm Zonlarında işbirliği alanlarının belirlenmesi,

- Ancak güvenlik, adalet, eğitim ve sağlık politikalarının milli anlamda revize edilmesi, eğitim ve öğretim için uzaktan eğitimin küresel değişime ayak uydurmak için bir fırsat olarak görülerek milli sistemlerle desteklenmesi,
- İktisadi açıdan kendine yeterli durumda olan veyahut sahip olduğu kaynaklarla başta gıda tedariki ve güvenliğini sağlama alt yapısı olan ülkeler avantajlı duruma geleceği göz önünde bulundurulması,
- Üzerinde tartışılan ve henüz uygulama çıktıları net olarak alınmamış endüstri 4.0 vb yaklaşımların yerini 5.0 veya teknoloji ve insan sağlığı ve güvenliğini ve çevreyi ve ürün tedarik potansiyelini garantileyen yeni anlayışlara bırakabileceği göz önünde bulundurularak inovasyon yatırımlarına ağırlık verilmesi,
- Otomasyon, Dijital Dönüşüm, Teleworking, İzolasyon Tabanlı Kontrol, İnsan Davranışı Kontrolü ve bunların yatırımlarına yönelme, Medikal tabanlı yatırımları artırma ve tüm yatırımların performans ölçme değerlendirme standartlarını belirlemesi yanında kısa dönemli artan otomasyon maliyetlerinin engellenerek, sigorta kapsamının genişletilmesi ve Merkez Bankaları'nın para bulma eforlarını artırıcı mahiyette finansman modelleri geliştirilmesi,
- İşgücü belirsizliği, siber güvenlik risk seviyeleri tanımları, sistematik risk farkındalığı, home-office çalışma eğitimleri yanında daha az mikro yönetim ve sonuç ve güven odaklı çalışma etiğinin yaratacağı hassasiyetlerin ve esnek çalışma düzenlemelerinin değer yaratma sürecinde yeniden tanımlanması ve her türlü krizi fırsata evriltme refleksinin sancılı reformlara karşı korunma ve dayanıklılığı artırma süreçleri olarak şekillendirilmesi,
- E-ticarete uygun lojistik merkezleri ve depolar yanında sanal hublar oluşturulması, yapay zekâ merkezli tedarik zinciri mekanizmalarının değişen hublarla entegrasyonu ve uzak sektör birleşmelerinin dizayn edilmesi,
- Başta sağlık olmak üzere üretim ve tüketimde ve tedarik zincirinde ayrıca çevresel etkilerde ve topyekün endüstri ilişkilerinde ve özellikle hizmet sektöründe ve çalışma hayatının daha ziyade çalışma biçimlerinde (uzaktan çalışma kısmi veya kısa süreli veya part time gibi esnek çalışma modellerine rağbet) ve daha pek çok alanda köklü değişimlere zemin oluşturacağı gerçeğinden hareketle yetenek temelli milli eğitim, küresel işe alım ve beceri geliştirme politikalarının oluşturulması önem arz etmektedir.

Teşekkür
Değerli katkıları için;

İktisatçı; Sn. Mustafa KOÇ(YMM), Sn. Abdullah Kahraman(MA), Sn. Fatih KOÇ(PhD)'a
Akademisyen: Sn. Ayşe Şenay Koç(PhD)'a
Araştırmacı-Yazar: Bulut Ömer Mimiroğlu (E.Tuğg)'na çok teşekkür ederiz.

ESİNLENİLEN VE FAYDALANILAN KAYNAKLAR

Makaleler

Gür, N. (Şubat 12, 2020). Koronavirüs küresel ekonominin yeni siyah kuğusu mu. Aa. Erişim adresi: <https://www.aa.com.tr/tr/analiz/koronavirus-kuresel-ekonominin-yeni-siyah-kugu-sumu/1731812>

Kutlu, Ö. (Ocak 18, 2020). ABD-Çin birinci faz ticaret anlaşmasında enerji başrolde. Aa. Erişim adresi: <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/abd-cin-birinci-faz-ticaret-anlasmasinda-enerji-basrolde/1706381>

Korkmaz, H. (Eylül 27, 2019). Asya jeopolitiğinde stratejik ortaklı Çin-Hindistan. Aa. Erişim adresi: <https://www.aa.com.tr/tr/analiz/asya-jeopolitiginde-stratejik-ortaklik-cin-ve-pakistan/1595779>

Ünay, S. (Mart 12, 2020). Koronavirüs petrol savaşları ve küresel kriz. Aa. Erişim adresi: <https://www.aa.com.tr/tr/analiz/koronavirus-petrol-savaslari-ve-kuresel-kriz-/1763262>

Raporlar

HBR.ORG (March 03, 2020) Article Economy What Coronavirus Could Mean for the Global Economy by Philipp Carlsson-Szlezak, Martin Reeves and Paul Swartz. Pdf.

London Business School. (March 03, 2020) The economics of a pandemic:the case of Covid-19Paolo Surico and Andrea GaleottiProfessors of Economics at London Business School.Pdf.

<https://www.marketingturkiye.com.tr/haberler/deloitte-analiz-etti-covid-19-salgini-turkiyede-hangi-sektorleri-ne-kadar-etkiledi/>

<https://www.analizgazetesi.com.tr/yazarlar/petrolde-abd-cin-kavgasi/>

Röportajlar

<https://www.haberturk.com/koronavirus-sonrasi-dunya-deniz-ulke-aribogan-yeni-ortacag-haberler-2623115>

<https://www.haberturk.com/dunya-eski-dunya-olmayacak-2621396>

Araştırma Merkezleri

<https://www.gencdiplomatlar.com/>